

اجلاس فوریہ ۲۰۰۶ شورای حکام

اجلاس فوریه ۲۰۰۶ بنا به درخواست آمریکا و کشورهای غربی و به صورت اضطراری برگزار گردید. در این اجلاس، شاهد ارسال موضوع هسته ای به شورای امنیت به خاطر ازسرگیری فعالیت های تعلیق شده از سوی جمهوری اسلامی ایران هستیم.

پس از تعلیق تمامی فعالیت های هسته ای توسط ایران برای مدت دو سال، شامل فعالیت هایی که ارتباطی نیز با غنی سازی نداشتند (مانند تبدیل اورانیوم در UCF اصفهان)، طرف های مذاکراتی ایران با ارائه بسته ۵ اوت ۲۰۰۵ قصد خود مبنی بر توقف دائمی این فعالیت ها را به طور علنی ابراز داشتند. فراموش نکنیم که این کشورها در مذاکرات مربوط به بیانیه تهران صحبت از تعلیق این فعالیت ها برای یک یا دو هفته می کردند. از این رو، جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفت تا ضمن ازسرگیری فعالیت های UCF اصفهان، فعالیت های تحقیق و توسعه در زمینه غنی سازی را نیز ازسرگیرد.

جمهوری اسلامی ایران در ۱۳ دی ماه ۱۳۸۴ (۲۰۰۶/۱۳) به منظور اعمال حقوق تعلیق شده خود، با ارسال نامه ای به آژانس بین المللی انرژی اتمی قصد خود مبنی بر ازسرگیری فعالیت های تحقیق و توسعه درخصوص غنی سازی که به صورت داوطلبانه و غیر الزام آور حقوقی تعلیق شده بودند را از تاریخ ۱۹ دی ماه ۱۳۸۴ (۹ ژانویه ۲۰۰۶) اعلام کرد و در ۱۷ دی ۱۳۸۴ نیز از آژانس درخواست کرد برای برداشتن مهر و موم ها در نطنز، پارس تراش و فرایند تکنیک تا قبل از ۱۹ دی ماه اقدام نماید.

به دنبال درخواست ایران از آژانس، ۵ عضو دائم شورای امنیت نیز در همان روز (۱۳۸۴/۱۰/۱۷) با ارسال دمارشی به ایران اعلام کردند که قصد ایران مبنی بر ازسرگیری فعالیت های تحقیق و توسعه از ۱۹ دی ماه ۱۳۷۴ و همچنین ازسرگیری کار تأسیسات UCF اصفهان که در اوت ۲۰۰۵ راه اندازی شده است، موجب نگرانی جدی است. ۵ کشور از ایران خواستند تا بلادرنگ از اتخاذ هرگونه فعالیت مرتبط با غنی سازی خودداری کند. جمهوری اسلامی ایران با ارائه پاسخ کتبی به این دمارش، به طور مفصل به اقدامات و همکاری های اعتمادساز و شفاف ساز خود با آژانس اشاره کرد و در پرتو این همکاری ها و همچنین عدم دریافت پاسخ مناسب از سوی طرف مقابل، این گونه جمع بندی کرد که هیچ مبنایی برای ادامه تعلیق وجود ندارد.

در ۲۰ دی ماه ۱۳۸۴ (۲۰۰۶/۱۰/۲۰) شاهد رفع تعلیق نطنز و برداشتن مهر و موم ها در حضور بازرسان آژانس و ازسرگیری فعالیت های غنی سازی درخصوص تحقیق و توسعه و

ساخت قطعات مورد نیاز سانتریفیوژ هستیم. آژانس اعلام کرد که فرایند برداشتن مهر و موم ها تا ۱۱ ژانویه (۲۱ دی ماه) تکمیل خواهد شد.

وزرای خارجه سه کشور اروپایی در ۲۲ دی ۱۳۸۴ (۲۰۰۶/۱/۱۲) در برلین گردهم آمدند و با صدور بیانیه ای اذعان کردند که زمان برای درگیر شدن شورای امنیت در موضوع هسته ای ایران فرا رسیده و آنان به دنبال برگزاری اجلاس اضطراری شورای حکام خواهند بود. جمهوری اسلامی ایران در واکنش به این بیانیه اظهار داشت فعالیت های تحقیقات هسته ای آغاز شده، براساس ماده سه اساسنامه آژانس و ماده چهار معاهده ان.پی.تی و موافقت نامه پادمان جزو حقوق مسلم و لاینفک جمهوری اسلامی ایران به عنوان عضو ان.پی.تی می باشد و آن چه که پس از بیش از ۲ سال تعلیق داوطلبانه فعال می گردد، تنها بخشی از حقوق مصرح و قانونی جمهوری اسلامی ایران می باشد. قطع مذاکرات، تشکیل اجلاس اضطراری شورای حکام آژانس و هرگونه روش های فشارگونه و تهدید آمیز نه تنها کمکی به موضوع نخواهد کرد، بلکه باعث به بن بست رسیدن فرایند دیپلماسی مبتنی بر مفاهیم و همکاری خواهد شد.

شایان ذکر است که دومین اجلاس مشترک وزرای امور خارجه تروئیکای عدم تعهد و وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در ۷ بهمن ماه ۱۳۸۴ (۲۷ ژانویه ۲۰۰۶) در شهر هرمانوس آفریقای جنوبی برگزار و بیانیه مشترکی نیز در حمایت از برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران صادر گردید. در این بیانیه، از کار آژانس بین المللی انرژی اتمی در روشن کردن موضوعات مربوط به برنامه هسته ای ایران که باید در چارچوب آژانس حل و فصل شود، حمایت به عمل آمد. تروئیکای عدم تعهد از تمامی طرف های درگیر خواستند که تمامی تلاش خود را از طریق گفتگو و مذاکره برای حل و فصل موضوعات در اسرع وقت ممکن، مبذول دارند.

وزرای خارجه ۵ کشور عضو دائم شورای امنیت و آلمان متعاقباً بدون توجه به حمایت جنبش عدم تعهد از برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران، در ۱۱ بهمن ۱۳۸۴ (۲۰۰۶/۱/۳۱) در لندن گردهم آمدند و با صدور بیانیه ای تصمیم خود به گزارش موضوع هسته ای ایران به شورای امنیت را اعلام کردند. در این بیانیه از ایران خواسته شد که تمامی فعالیت های مرتبط با غنی سازی از جمله تحقیق و توسعه را تعلیق نماید. وزرای خارجه شش کشور تصریح کردند که اجلاس اضطراری پیش رو شورای حکام باید موضوع هسته ای

ایران را به شورای امنیت گزارش نماید. جمهوری اسلامی ایران در واکنش به بیانیه لندن اظهار داشت که این بیانیه فاقد هرگونه اساس قانونی و حقوقی است و این اقدامات، حاصلی جز سلب حیثیت آژانس و تضعیف نقش معاهدات و نهادهای بین المللی ندارد و صادرکنندگان آن بایستی مسئولیت عواقب خود را بپذیرند.

دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی نیز با ارسال نامه ای به مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی در ۱۳ بهمن ۱۳۸۴ و هشدار درمورد گزارش موضوع هسته ای ایران به شورای امنیت، تصریح کرد: "تصمیم شورای حکام برای گزارش موضوع هسته ای ایران به شورای امنیت، هیچ اساس فنی و حقوقی ندارد. از سرگیری فعالیت های تحقیق و توسعه بعد از ۲/۵ سال تعلیق نمی تواند زمینه ای برای اتخاذ اقدامات تند توسط شورای حکام و گزارش موضوع به شورای امنیت باشد. در صورت گزارش موضوع به شورای امنیت، ایران مجبور خواهد بود که طبق قانون مصوب مجلس، تمامی همکاری های داوطلبانه خود با آژانس را به حالت تعلیق درآورد".

کشورهای اروپایی و آمریکا، اجلاس اضطراری شورای حکام را در ۱۵ بهمن ماه ۱۳۸۴ (۲۰۰۶/۲۴/۴) تشکیل دادند و با تصویب قطعنامه شورای حکام علیه فعالیت های صلح آمیز هسته ای ایران، موضوع هسته ای را به شورای امنیت ارسال نمودند. در واقع، موضوع هسته ای به صورت غیرقانونی و در تعارض با اسناد آژانس بین المللی انرژی اتمی و به خاطر از سرگیری فعالیتی که به صورت داوطلبانه تعلیق شده بود، به شورای امنیت ارسال گردید. از این رو، در اجرای مصوبه مجلس شورای اسلامی، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی که برای دو سال و نیم ادامه داشت به حالت تعلیق درآمد.

رئیس جمهوری اسلامی ایران (دکتر احمدی نژاد) در همان روز تصویب قطعنامه سیاسی شورای حکام یعنی در ۱۵ بهمن ماه ۱۳۸۴ (۴ فوریه ۲۰۰۶) طی دستوری به رئیس سازمان انرژی اتمی خواهان ادامه برنامه هسته ای و تعلیق اجرای پروتکل الحاقی و همکاری های فراتراز آن گردید. رئیس جمهور با ارسال نامه ای به رئیس سازمان انرژی اتمی، موارد زیر را ابلاغ کرد: "فعالیت های تحقیق و توسعه و مقدمات بهره گیری از فن آوری تولید سوخت هسته ای برای مصارف صلح آمیز به طور جدی و هماهنگ اجرایی شود. با فراخوان گسترده و برنامه ریزی شده از ظرفیت ارزشمند علمی و تحقیقاتی همه فرهیختگان و متخصصان کشور و همچنین دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی در کنار نیروهای متخصص سازمان انرژی

اتمی در جهت شکوفایی هر چه بیشتر این فن آوری بومی در حوزه های مختلف بهره گیری صلح آمیز از فن آوری هسته ای، استفاده کامل به عمل آید. کلیه فعالیت های صلح آمیز هسته ای کشور، براساس چارچوب مقررات آژانس بین المللی انرژی اتمی و تعهدات ان.پی.تی و موافقت نامه پادمان صورت خواهد گرفت و همکاری کامل با آژانس در جهت اعمال نظارت فنی و حقوقی صرفاً در همین چارچوب ادامه خواهد یافت و از تاریخ ۱۳۸۴/۱۱/۱۶، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی و سایر همکاری هایی که فراتر از آن صورت گرفته است، به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی به حالت تعلیق در خواهد آمد."

رئیس جمهور همچنین با صدور بیانیه ای خطاب به ملت شریف ایران در ۱۶ بهمن ۱۳۸۴ (۵ فوریه ۲۰۰۶)، از آنان خواست در خصوص سیاست های دولت در زمینه هسته ای اعلان نظر نمایند. در این بیانیه آمده است: دشمنان می دانند که قادر نیستند هیچ اقدام قابل توجه و اثرگذاری را علیه منافع ملت ایران انجام دهند و می خواهند با فشار سیاسی ما را وادار به عقب نشینی کنند. دولت جمهوری اسلامی ایران به عنوان خادم ملت، خود را موظف می داند با پشتیبانی مردم شریف و شجاع از حقوق آنان قاطعانه دفاع کند. این خادم کوچک از مردم شریف تقاضا دارد تا در ایام عزای حسینی (ع) در محافل و مجالس ذکر آن حضرت و به ویژه در یوم الله بیست و دوم بهمن، نظر خود را در مورد حق ملی برخورداران از انرژی هسته ای که کمتر از حق ملی شدن صنعت نفت نیست، با صدای بلند و رسای خود ابراز دارند تا همه جهانیان بار دیگر شاهد خواست و اراده ملت رشید ایران باشند و دولت خادم نیز به وظائف خود عمل خواهد کرد. به دنبال این بیانیه، ملت شریف ایران به ویژه در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۸۴ با حضور ده ها میلیونی خود در مراسم راهپیمایی، حمایت گسترده خود را از ادامه سیاست دولت در زمینه فناوری هسته ای اعلام کردند.

بررسی مشروعیت ارسال موضوع هسته ای توسط شورای حکام به شورای امنیت: شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی در ۱۵ بهمن ۱۳۸۴ برابر با ۴ فوریه ۲۰۰۶ با تشکیل اجلاس اضطراری، با صدور یک قطعنامه سیاسی، موضوع هسته ای را به شورای امنیت ارسال نمود. از ۳۵ عضو شورای حکام، سه کشور ونزوئلا، سوریه و کوبا به این قطعنامه رأی منفی و ۵ کشور آفریقای جنوبی، لیبی، اندونزی، الجزایر و بلاروس نیز به آن رأی ممتنع دادند.

در ارتباط با ارسال موضوع هسته ای به شورای امنیت، این سوال مطرح است که آیا از منظر حقوقی اساساً گزارش به شورای امنیت توسط آژانس به درستی صورت پذیرفت؟ به

منظور پاسخ گویی به این سؤال، ضروری می نماید که از یک طرف مبانی گزارش دهی یا ارجاع موضوع هسته ای یک کشور توسط آژانس بین المللی انرژی اتمی به شورای امنیت براساس مقررات بین المللی ذی ربط مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و از طرف دیگر، این نکته مشخص شود که آیا از این حیث موضوع هسته ای ایران براساس تصمیمات گذشته شورای حکام به شورای امنیت ارسال شده است؟ اساسنامه آژانس، دو مینا را جهت ارتباط آژانس با شورای امنیت معرفی می نماید.

اولاً، به موجب ماده ۳ (ب) (۴) اساسنامه، «آژانس باید چنان چه در ارتباط با فعالیت هایش مسائلی مطرح گردند که در صلاحیت شورای امنیت قرار دارد، شورای امنیت را به عنوان رکن مسئول حفظ صلح و امنیت بین المللی از آن مطلع سازد» در این خصوص، علی رغم ادعای حامیان ارسال موضوع هسته ای ایران به شورای امنیت، فعالیت های هسته ای ایران در هیچ یک از گزارش های مدیرکل آژانس نه تنها به عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین المللی تلقی نشده است، بلکه صریحاً بر عدم انحراف و صلح آمیز بودن آن ها تصریح شده است.

ثانیاً، به موجب ماده ۱۲ (ج) اساسنامه آژانس، چنان چه در جریان بازرسی ها بازرسان آژانس دریافتند که فعالیت های هسته ای یک دولت عضو یا به منظور اهداف نظامی انجام پذیرفته اند و یا این که منطبق با شرایط و مفاد پادمان منعقد با دولت مذکور نمی باشند، باید هرگونه عدم پایبندی را به مدیرکل گزارش نموده که وی موارد گزارش شده را به شورای حکام ارسال خواهد داشت. شورای حکام از دولت یا دولت های مورد بازرسی درخواست خواهد کرد عدم پایبندی هایی که به وقوع پیوسته را اصلاح کند. شورای حکام باید این عدم پایبندی را به دولت های عضو شورای امنیت و مجمع عمومی ملل متحد گزارش نماید. برابر این ماده، احراز عدم پایبندی (انحراف به سمت مقاصد نظامی) پیش شرط ضروری برای ارجاع موضوع به شورای امنیت می باشد. وظیفه احراز عدم پایبندی نیز برطبق همین بند برعهده بازرسان آژانس قرار گرفته است که باید آن را از طریق مدیرکل به اطلاع شورای حکام برسانند. این درحالی است که در هیچ یک از گزارش های آژانس ذکری از عدم پایبندی و یا انحراف از فعالیت های صلح آمیز به میان نیامده است. درمقابل، مدیرکل آژانس بارها بر عدم انحراف فعالیت ها و مواد هسته ای اظهارشده در جمهوری اسلامی ایران تأکید کرده است.

ثالثاً، در کنار مبنای اساسنامه ای فوق در ارجاع موضوعات توسط آژانس به شورای امنیت، وفق ماده ۱۹ موافقت نامه پادمان منعقد بین جمهوری اسلامی ایران و آژانس نیز قادر نبودن آژانس در راستی آزمایی عدم انحراف مواد هسته ای یکی دیگر از شرایط ضروری برای ارجاع موضوع به شورای امنیت تحت بند ج ماده ۱۲ اساسنامه آژانس می باشد. به هنگام اقدام در این خصوص، شورای حکام باید درجه اطمینان حاصله از اقدامات پادمانی که اعمال شده اند را لحاظ داشته و به دولت ایران هرگونه فرصت معقول جهت ارائه هرگونه اطمینان مجدد را اعطاء نماید (گزارش عدم توانایی در راستی آزمایی). این درحالی است که مدیرکل آژانس در تمامی گزارش های خود تصریح داشته که آژانس قار می باشد مواد و فعالیت های هسته ای اظهار شده را راستی آزمایی نماید و مواد هسته ای اظهار شده به سمت ماصد نظامی منحرف نشده است و تحت مقاصد صلح آمیز باقی مانده است.

اصولاً، این نوع ارسال گزارش توسط آژانس و اقدام احتمالی توسط شورای امنیت باید با در نظر گرفتن برخی قواعد حقوقی به ویژه قاعده ارائه دلیل توسط مدعی که در زمره اصول کلی حقوقی نیز قرار دارند مورد تفسیر قرار گیرد، چرا که عدم توانایی در اثبات انحراف در فعالیت های هسته ای باید به مفهوم عدم انحراف فرض شده و همواره اثبات انحراف نیازمند دلیل است.

بر این اساس، رسیدگی به وضعیت یک کشور که در حالت عدم پایبندی قرار داشته است مشخص می باشد. مراحل مذکور عبارتند از: احراز عدم پایبندی توسط بازرسان، گزارش به مدیرکل آژانس، انعکاس موضوع به شورای حکام، درخواست برای اتخاذ اقدامات اصلاحی در مدت زمان معقول و در صورت عدم تمکین دولت موضوع تصمیم آژانس، اتخاذ اقدامات تنبیهی می تواند در دستورکار قرار گیرد. گزارش به دولت های عضو اساسنامه و شورای امنیت نیز به عنوان یک فرایند شکلی - و نه با هدف ایجاد آثار و تبعات حقوقی برای دولت عدم پایبند - مطرح است. بدیهی است حد اعلای سازوکارهای موجود در اساسنامه آژانس جهت واکنش، همان مواردی است که در ماده ۱۲ (ج) اساسنامه ذکر شده اند. همچنین در ماده ۴ موافقت نامه همکاری ملل متحد و آژانس بین المللی انرژی اتمی نیز آمده است که آژانس باید هرگونه مورد عدم پایبندی را طبق ماده ۱۲ اساسنامه اش به شورای امنیت گزارش کند.

حال این سوال مطرح است که موضوع هسته ای ایران در قالب کدام یک از شیوه های سه گانه به شورای امنیت ارسال شد؟ آیا شورای حکام آژانس در قالب هیچ یک از سه شیوه گزارش دهی (اطلاع نسبت به وجود موضوعات مرتبط با صلح و امنیت بین المللی، گزارش عدم پایبندی نسبت به پادمان، و گزارش عدم توانایی در راستی آزمایی) تصمیم اتخاذ نمود؟ این توصیف از این جهت حائز اهمیت خواهد بود که دامنه اختیارات شورای امنیت در اقدام را نشان می دهد. مطمئناً هرگونه گزارش دهی دیگر فراقانونی بوده و خارج از چارچوب های حقوقی ذی ربط می باشد.

طبق مبانی اساسنامه ای و موافقت نامه پادمان به منظور ورود شورای امنیت به موضوع، تصویب قطعنامه حاوی گزارش دهی مشخص ضروری می نموده است که هیچ گاه صورت نپذیرفت. آن چه از مجموع تصمیمات شورای حکام مشخص می شود، این است که گزارش دهی شورای حکام در قالب هیچ یک از اشکال سه گانه فوق صورت نپذیرفته و اقدام شورای حکام در قطعنامه ۴ فوریه ۲۰۰۶ و گزارش دهی ۸ مارس ۲۰۰۶ مدیرکل آژانس به شورای امنیت، شیوه سیاسی اطلاع رسانی به شورای امنیت بوده است که جایگاهی برای آن در اساسنامه و موافقت نامه پادمان نمی توان یافت. بر این اساس، وارد ساختن شورای امنیت در موضوع هسته ای جمهوری اسلامی ایران در مغایرت کامل با الزامات سازمانی، اساسنامه ای و پادمانی مجری در رویه آژانس بین المللی انرژی اتمی بوده است و شرایط ماهوی و شکلی مبانی قانونی موجود جهت وارد ساختن شورا در ارتباط با وضعیت های مطروحه آژانس به طور کلی لحاظ نگردیده است.

با عنایت به نکات فوق الاشعار، می توان بیان داشت که ارسال موضوع هسته ای ایران به شورای امنیت فاقد مبنای قانونی بوده است و صرفاً با انگیزه های سیاسی صورت پذیرفته است.

در اجلاس اضطراری فوریه ۲۰۰۶، مدیرکل آژانس گزارش کتبی در خصوص اجرای موافقت نامه پادمان در جمهوری اسلامی ایران برای ارائه نداشت. از این رو، معاون مدیرکل در امور پادمان به صورت شفاهی گزارشی را در این رابطه به شورای حکام ارائه نمود. معاون مدیرکل ضمن مروری بر آخرین تحولات در برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران از نوامبر ۲۰۰۵ به بعد، اقدام جمهوری اسلامی ایران برای رفع تعلیق از تاسیسات UCF اصفهان تحت نظارت آژانس را به اطلاع اعضای شورای حکام رساند.

نماینده جمهوری اسلامی ایران با قرائت بیانیه مفصلی، همکاری های جدی و کامل ایران در دو عرصه فنی (آژانس) و سیاسی (مذاکرات) را احصاء نمود و اظهار داشت که هرچه ایران بیشتر همکاری کرده و گام های اضافی بیشتری برداشته است، لحن قطعنامه های پیشنهادی آمریکا و سه کشور اروپایی تندتر شده است. در این بیانیه، همچنین آمده است که جمهوری اسلامی ایران نمی تواند تعلیق فعالیت های مرتبط با غنی سازی خود را ادامه دهد و ملت خود را از این حقوق قانونی و مشروع محروم سازد. با توجه به مصوبه مجلس شورای اسلامی مبنی بر تعلیق اجرای اقدامات داوطلبانه از سوی ایران در صورت ارجاع یا گزارش موضوع هسته ای به شورای امنیت، در این بیانیه آمده است که در این صورت جمهوری اسلامی ایران چاره ای جز اجرای قانون مجلس شورای اسلامی ندارد.

جنبش عدم تعهد نیز با صدور بیانیه ای، برگزاری اجلاس اضطراری شورای حکام را یک اقدام شتاب زده و عجولانه خواند و از این اجلاس خواست که تصمیمات صحیح و منطبق با اصول آژانس و پادمان اتخاذ نماید. در رابطه با رفع تعلیق از تأسیسات UCF اصفهان نیز عدم تعهد با اشاره به این که این اقدام تحت نظارت آژانس انجام می شود، اظهار داشت که هرگونه فعالیتی که تحت پادمان آژانس انجام می شود موجب هیچ نگرانی نمی باشد. عدم تعهد همچنین از شورای امنیت و طرف های ذی ربط خواست که صبر و خویشتن داری از خود نشان دهند و از اتخاذ اقداماتی که فقط به پیچیده تر شدن اوضاع می انجامد، خودداری نمایند.

۱. گزارش شفاهی معاون مدیرکل درخصوص اجرای موافقت نامه پادمان در ایران

مقصود از این گزارش، ارائه آخرین اطلاعات پیرامون تحولاتی است که از نوامبر ۲۰۰۵ تاکنون در زمینه اجرای موافقت نامه پادمان ان.پی.تی در جمهوری اسلامی ایران و نیز راستی آزمایی تعلیق داوطلبانه فعالیت های مربوط به غنی سازی و بازفرآوری این کشور توسط آژانس به دست آمده است. ایران به تسهیل دسترسی ها به موجب موافقت نامه پادمان خود که مورد درخواست آژانس بود، ادامه داده است. از جمله، با ارائه به موقع اظهاریه ها و دسترسی به اماکن لازم، به نحوی اقدام نموده که پروتکل الحاقی درحال اجراء است.

برنامه غنی سازی

همان گونه که در گزارش ۱۸ نوامبر ۲۰۰۵ مدیرکل به تفصیل بیان شده است، درطول ملاقات هایی که طی ماه های اکتبر و نوامبر ۲۰۰۵ صورت گرفت آژانس از ایران خواست اطلاعات اضافی پیرامون برخی جنبه های برنامه غنی سازی اش ارائه نماید. پاسخ به برخی از این درخواست ها در جریان مذاکرات بین مقامات ایران و تیم آژانس به سرپرستی معاون مدیرکل در امور پادمان که طی روزهای ۲۵ تا ۲۹ ژانویه ۲۰۰۶ در تهران صورت گرفت، ارائه گردید. این اطلاعات هم اکنون درحال ارزیابی است.

آلودگی: به عنوان بخشی از ارزیابی صحیح بودن و کامل بودن اظهارنامه های ایران درباره فعالیت های غنی سازی، آژانس درحال ادامه تحقیق پیرامون منشأ آلودگی با غنای بالا و پائین است که در مکان هایی که ایران اظهار کرده است و قطعات سانتریفیوژها در آن مکان ها ساخته، استفاده یا ذخیره شده اند، یافت شده است.

پیشنهاد ۱۹۸۷: همان گونه که قبلاً به آژانس گزارش شد، ایران در ژانویه ۲۰۰۵ یک نسخه از سند دست نویس یک صفحه ای را به آژانس نشان داد که حاوی پیشنهادی بود که گفته شده در سال ۱۹۸۷ توسط یک واسطه خارجی در ارتباط با تهیه احتمالی یک سانتریفیوژ نصب نشده (شامل طراحی ها، توضیحات و مشخصات تولید سانتریفیوژها)، طراحی های مشخصات و محاسبات مربوط به یک کارخانه کامل و مواد لازم برای ۲۰۰ دستگاه سانتریفیوژ به ایران ارائه شده است. در ژانویه ۲۰۰۵، ایران مجدداً اعلام داشت که این سند یک صفحه ای تنها شاهد سندی باقی مانده مربوط به حوزه و محتوای پیشنهاد ۱۹۸۷ است. ایران اظهار داشت که هیچ سند مکتوب دیگری همچون صورت جلسات ملاقات ها، اسناد اداری و

اجرایی گزارش ها، یادداشت های شخصی یا چیزهایی از آن قبیل برای اثبات اظهاراتش پیرامون این پیشنهاد وجود ندارد.

خاستگاه پیشنهاد در اواسط دهه ۱۹۹۰: به گفته ایران، بین سال های ۱۹۸۷ تا اواسط ۱۹۹۳ هیچ ارتباطی با شبکه مورد نظر وجود نداشت. اظهارات ایران و اظهارات اعضای کلیدی شبکه در مورد تحولات منتهی به پیشنهاد سال های میانی دهه ۱۹۹۰ همچنان با یکدیگر منافات دارد. در این ارتباط، از ایران خواسته شده توضیحات بیشتری پیرامون زمان و هدف برخی سفرهای کارکنان سازمان انرژی اتمی ایران در سال های میانی دهه ۱۹۹۰ ارائه نماید. ایران نتوانسته است سند یا اطلاعات دیگری در مورد ملاقات هایی که منجر به اکتساب قطعات ۵۰۰ سری سانتریفیوژ P۱ در سال های میانی دهه ۱۹۹۰ شد، ارائه نماید. آژانس همچنان در انتظار توضیحات مربوط به تاریخ و محتوای این محموله هاست. ایران همچنان تأکید دارد که در نتیجه مذاکرات انجام شده با واسطه ها در سال های میانی دهه ۱۹۹۰، واسطه ها تنها نقشه های مربوط به قطعات سانتریفیوژهای P۲ را (که حاوی هیچ مشخصه مثبتی ای نیست) ارائه کرده اند و قطعات سانتریفیوژهای P۲ همراه با نقشه های مربوطه بعداً تحویل شد. ایران همچنان اظهار می دارد که طی سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۲ هیچ فعالیتی روی سانتریفیوژهای P۲ انجام نشده و در طول این دوره زمانی هیچ مذاکراتی نیز پیرامون طراحی سانتریفیوژهای P۲ با واسطه ها صورت نگرفته یا قطعاتی از این سانتریفیوژها تحویل نشده است. در ارتباط با فعالیت تحقیق و توسعه بر روی یک نقشه اصلاح شده P۲ که به گفته ایران با یک شرکت طرف قرارداد بین سال ۲۰۰۲ تا ژوئیه ۲۰۰۳ انجام گرفت، ایران تأیید نمود که شرکت طرف قرارداد سؤالاتی را در مورد طرح مزبور مطرح ساخته و مگنت های مناسب برای نقشه های سانتریفیوژهای P۲ را خریداری نموده است. آژانس همچنان در انتظار توضیحات ایران در مورد تمام اقدامات معطوف به تهیه چنان مگنت هایی می باشد.

اورانیوم فلزی (فلز اورانیوم)

ایران بیش از ۶۰ سند به آژانس نشان داده است که گفته شده در مورد نقشه ها، مشخصات و سند های مثبت ارائه شده توسط واسطه هاست و تاریخ بسیاری از آن ها مربوط به دوره زمانی اوائل تا اواسط دهه ۱۹۸۰ میلادی است. از جمله این اسناد، یک سند ۱۵ صفحه ای است که در آن مراحل مربوط به کاهش یا تقلیل UF_۶ به قطعات کوچک فلز اورانیوم و ریخته گری

فلز اورانیوم غنی شده و اورانیوم تهی شده و تبدیل آن به نیمکره های مربوط به ساخت قطعات سلاح های هسته ای شرح داده شده است. این سند، به هر حال دربردارنده ابعاد یا دیگر مشخصات قطعات مربوط به چنان اجزاء که با دستگاه روی آن ها کار شده است، نمی باشد. به گفته ایران، این سند به پیشنهاد و ابتکار شبکه و نه به درخواست سازمان انرژی اتمی ایران ارائه شده است. ایران، درخواست آژانس برای ارائه یک نسخه از سند مزبور به آژانس را رد کرد، اما به آژانس در جریان بازدید ماه ژانویه ۲۰۰۶ اجازه داد یک بار دیگر این سند را بررسی و آن را تحت مهر و موم آژانس قرار دهد.

بازدیدها و مذاکرات مربوط به شفاف سازی

در اول نوامبر ۲۰۰۵، به آژانس اجازه دسترسی به یک سایت نظامی در پارچین با هدف اطمینان دهی پیرامون عدم وجود مواد و فعالیت های هسته ای اظهارنشده در این سایت که چندین نمونه برداری محیطی در آن انجام گرفته بود، داده شد. ارزیابی نهایی همچنان در گرو نتایج تجزیه و تحلیل نمونه های اخذ شده است. از سال ۲۰۰۴، آژانس در انتظار دریافت اطلاعات و توضیحات اضافی در ارتباط با تلاش های صورت گرفته توسط مرکز تحقیقات فیزیک که در لویزان- شیان^۱ که جهت دستیابی به مواد و تجهیزات دارای کاربرد دومنظوره تأسیس شده که می تواند در فعالیت های غنی سازی و تبدیل اورانیوم به کار گرفته شود، بوده است. آژانس، همچنین درخواست مصاحبه با اشخاص درگیر در اکتساب این اقلام را نمود. در ۲۶ ژانویه ۲۰۰۶، ایران اسناد درخواستی توسط آژانس درمورد درخواست های ناموفق خرید برخی اقلام خاص دومنظوره توسط ایران را به آژانس ارائه نمود. ایران اظهار داشت که اگرچه اسناد متضمن نام مرکز تحقیقات فیزیک است، اما تجهیزات برای آزمایشگاه یک دانشگاه فنی که رئیس مرکز تحقیقات فیزیک استاد آنجا نیز می باشد، مدنظر بوده است. در همان روز، آژانس لیستی از تجهیزات خلأ که توسط مرکز تحقیقات فیزیک خریداری شده بود را ارائه و تقاضای بازدید و نمونه برداری از آن ها را نمود. روز بعد، برخی از این تجهیزات مورد بازدید قرار گرفت و نمونه برداری محیطی نیز انجام شد. در ۲۶ ژانویه ۲۰۰۶، ایران توضیحات بیشتری را درمورد تلاش هایش در سال ۲۰۰۰ برای خرید برخی دیگر از

---

^۱ برطبق اظهارات ایران، مرکز تحقیقات فیزیک در سال ۱۹۸۹ در لویزان- شیان تأسیس شد تا توصیه و خدمات مورد نیاز وزارت دفاع را فراهم نماید.

اقلام دوماظوره ارائه نمود. یکی از این اقلام مورد بازدید آژانس قرار گرفت و نمونه برداری نیز از آن انجام شد.

تعليق

آژانس به راستی آزمایی و نظارت بر تمام اجزای تعليق داوطلبانه فعالیت های مربوط به غنی سازی و بازفرآوری ایران ادامه داده است. ایران طی نامه مورخ ۳ ژانویه ۲۰۰۶ خود به آژانس اطلاع داده است که از ۹ ژانویه ۲۰۰۶ تصمیم گرفته تحقیق و توسعه پیرامون برنامه صلح آمیز انرژی هسته ای را که به عنوان بخشی از اقدامات گسترده داوطلبانه و غیرالزام آور خود به حالت تعليق درآورده بود، ازسرگیرد (GOV/INF/۲۰۰۶/۲). در هفتم ژانویه ۲۰۰۶، آژانس نامه ای را از سوی ایران دریافت نمود که درخواست کرده بود آژانس پلمپ های نظنز، فرایند تکنیک و پارس تراش را به منظور نظارت بر تعليق فعالیت های غنی سازی بردارد. پلمپ ها در حضور بازرسان آژانس طی روزهای دهم و یازدهم ژانویه ۲۰۰۶ برداشته شدند. به محض برداشتن پلمپ ها، ایران آن چه را که از آن به عنوان تحقیق و توسعه در مقیاس اندک یاد می شود، آغاز کرد. از ۳۰ ژانویه ۲۰۰۶، بازرسان آژانس نصب یا استقرار سانتریفیوژ جدید یا تزریق دوباره ماده UF₆ برای غنی سازی را مشاهده نکرده اند. اما نوسازی سیستم کنترل گاز هم اکنون در کارخانه آزمایشی غنی سازی سوخت در نظنز درحال انجام و کنترل کیفیت قطعات و برخی آزمایش های روتور ها هم اکنون در فرایند تکنیک و نظنز درحال اجراست. با توجه به این واقعیت که تمام مواد خام و قطعات مربوط به سانتریفیوژها تحت مهروموم آژانس قرار ندارند، نظارت بر فعالیت های تحقیق و توسعه که توسط ایران درحال انجام است به جز در نظنز که تدابیر کنترل و نظارت درمورد فرایند غنی سازی درحال اجراست، نمی تواند مؤثر و کارآمد باشد. دو مخزن در نظنز که حاوی UF₆ بوده و پلمپ ها در دهم ژانویه ۲۰۰۶ از آن ها برداشته شده است، در ۲۹ ژانویه ۲۰۰۶ مجدداً زیر کنترل و نظارت آژانس قرار گرفته اند. عملیات تبدیل اورانیوم که روز ۱۶ نوامبر ۲۰۰۵ در تأسیسات تبدیل اورانیوم موسوم به یوسی.اف در اصفهان آغاز شد، همچنان ادامه دارد و انتظار می رود در مارس ۲۰۰۶ پایان یابد. از اینرو، تمام UF₆ های تولیدی در یوسی.اف تاکنون تحت نظارت و مراقبت آژانس قرار داشته است. آژانس با استفاده از تصاویر ماهواره ای، به کنترل و نظارت بر

فعالیت های مهندسی ساخت شهری رآکتور تحقیقات هسته ای ایران (IR-۴۰) در اراک ادامه داده است.

۲. بیانیه جمهوری اسلامی ایران در شورای حکام^۱

وظیفه خود می دانم مراتب تشکر خالصانه مردم و دولت ایران را به خاطر حمایت ارزشمند گروه نم که براساس اصول پذیرفته شده بین المللی به عنوان تنها راه حفظ صلح و رفاه در سراسر جهان صورت گرفته، ابراز نمایم و خود را در اظهارات سفیر محترم مالزی شریک بدانم.

جمهوری اسلامی ایران به عنوان قربانی اصلی سلاح های شیمیایی همواره، جزو فعال ترین اعضای سازمان های بین المللی همچون آژانس بین المللی انرژی اتمی و یکی از طرف های متعاقد در معاهده ان.پی.تی بوده است. ایران برای همکاری های بین المللی در زمینه خلع سلاح و عدم اشاعه هسته ای اهمیت زیادی قائل است. ایران و دیگر کشورهای صلح دوست و همفکر در حال توسعه نگرانی جدی خود را نسبت به تولید و به کارگیری سلاح های جدید هسته ای پیشرفته توسط ایالات متحده و انگلیس اظهار داشته اند.

ابتکار اخیر رئیس جمهوری اسلامی ایران درباره خلع سلاح هسته ای در جریان مجمع عمومی ملل متحد که زمینه تصویب قطعنامه مجمع عمومی مبنی بر درخواست جهت اجرای تصمیمات و قطعنامه های کنفرانس های بازنگری ان.پی.تی در سال های ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ویژه ایجاد منطقه عاری از سلاح های هسته ای در خاورمیانه را فراهم نمود، مؤید عزم و اراده ایران برای همکاری با دیگر کشورها در جهت امحاء کامل کلاهک های اتمی که در کشورهای برخوردار از سلاح های هسته ای وجود دارد، می باشد.

کشورهای برخوردار از سلاح های هسته ای، دغدغه جدی جامعه بین المللی را به طور کامل نادیده می گیرند. این کشورها، عبارت عدم اشاعه را با هدف تحت الشعاع قرار دادن و لاپوشانی موضوع اساسی خلع سلاح هسته ای و رفع فوری تهدید زرادخانه های هسته ای خود برای امنیت جهانی، برجسته می سازند. توجه جامعه بین المللی از وجود صدها کلاهک هسته ای و تأسیسات هسته ای خارج از نظارت پادمان که عمدتاً با حمایت کامل فنی و مالی آمریکا و برخی کشورهای اروپایی در رژیم اسرائیل ساخته شده منحرف و به سمت چند

---

^۱ این بیانیه توسط علی اصغر سلطانی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان های بین المللی در وین قرائت شده است.

موضوع در ارتباط با تحقیق و توسعه در ایران که آن هم زیر نظارت کامل آژانس بین المللی انرژی هسته ای صورت می گیرد، معطوف شده است.

جمهوری اسلامی ایران عضو ان.پی.تی است و به مدت سه دهه است که پادمان جامع ان.پی.تی را اجراء می کند و هم اکنون به طور داوطلبانه در حال اجراء پروتکل الحاقی است. حال آن که رژیم اسرائیل از هرگونه پایبندی به معاهدات خلع سلاح در زمینه سلاح های کشتار جمعی به ویژه ان.پی.تی و همچنین موافقت نامه پادمان آژانس بین المللی انرژی اتمی استنکاف می ورزد. رژیم اسرائیل بیش از ۳۰ قطعنامه آژانس را اجراء نکرده و به درخواست سازمان ملل برای رعایت حقوق و معاهدات بین المللی و عدم تهدید کشورهای منطقه وقعی ننهاده است. در اینجا می توان به محکومیت شدید رژیم اسرائیل در قطعنامه های صادره پس از حملات نظامی علیه تأسیسات هسته ای در منطقه اشاره کرد. این وضع تبعیض آمیز موجود نمی تواند و نباید بیش از این توسط جامعه بین المللی تحمل شود.

جمهوری اسلامی ایران طی ۲۷ سال گذشته از هیچ تلاشی در جهت همکاری با آژانس و انجام تعهدات خود به موجب ان.پی.تی دریغ نکرده است. ایران تنها کشور عضو ان.پی.تی است که در اواخر دهه ۱۹۸۰ میلادی بازرسان آژانس را به سرپرستی معاون مدیرکل دعوت کرد تا از سایت ها و تأسیسات هسته ای ایران، حتی اماکنی که به موجب موافقت نامه پادمان نیازی به اظهار آن ها نبود، به تشخیص خودشان بازدید نمایند. جمهوری اسلامی ایران تنها کشور عضو است که پروتکل الحاقی را قبل از تصویب در پارلمان، اجراء می کند.

مرور نقادانه و کوتاه تحولات صورت گرفته به ویژه در طول سه سال گذشته نمایان گر حقایق و وقایعی است که مؤید ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران و فعالیت های مرتبط با آن و همچنین همکاری کامل ایران با جامعه بین المللی است. همچنین نشان می دهد که جامعه بین المللی تا حد زیادی به واسطه اطلاعات مغرضانه سیاسی شده و مبالغه آمیز در مورد برنامه های هسته ای ایران گمراه شده است. موضوع هسته ای ایران که باید در یک فضای کاملاً فنی و در چارچوب آژانس مورد بررسی قرار گیرد، سیاسی شده است.

تحولاتی بین المللی ذیل الذکر، تأثیرات جدی بر سیاست ها و فعالیت های هسته ای ایران داشته اند:

- شکست کنفرانس ملل متحد در مورد ارتقاء همکاری بین المللی در استفاده های صلح

آمیز از انرژی هسته ای در ژنو در سال ۱۹۸۷.

- شکست کمیته ویژه تضمین تأمین در آژانس پس از ۷ سال مذاکرات فشرده که وظیفه وضع و استقرار اصول شناخته شده بین المللی و اسناد الزام آور بین المللی جهت حصول اطمینان از تأمین پایدار هسته ای را داشت.
- آمریکا قبل از سال ۱۹۷۹ به موجب قرارداد منعقد شده ملزم به تأمین سوخت برای رآکتور تحقیقاتی ۵ مگاواتی تهران بود که هم اکنون تحت پادمان جامع آژانس قرار دارد. این سوخت جهت تولید ایزوتوپ برای کاربرد در پزشکی، کشاورزی و صنعت به کار می رود. آمریکا نه سوخت و نه میلیون ها دلار پول دریافتی را نداده است.
- ایران طی سه دهه گذشته سهامدار ده درصدی کارخانه غنی سازی یورودیف فرانسه بوده است. ایران یک میلیارد دلار برای کمک به شرکت جهت رهایی از بحران مالی اختصاص داد، اما یک گرم از اورانیوم تولیدی در کارخانه را جهت استفاده در رآکتور تحقیقاتی برای تولد رادیوایزوتوپ دریافت نکرد. با توجه به تحولات پیش گفته که مؤید اصل عدم اجرای اصول ارتقای اساسنامه آژانس به ویژه ماده ۳ و همچنین مفاد ماده ۴ ان.پی.تی می باشد که همراه با تحریم های مستمر از سوی برخی کشورها و فقدان هیچ سند الزام آور حقوقی برای تضمین تأمین سوخت سبب شده است جمهوری اسلامی چاره ای جز توسل به منابع و نیروی انسانی بومی خود به منظور اعمال حقوق انکارناپذیر خود در استفاده از انرژی هسته ای در راستای مقاصد صلح آمیز پیش روی خود نبیند.
- طی سه سال گذشته، پیشرفت های عمده ای در زمینه همکاری ما با آژانس حاصل شده است. اجازه دهید به این تحولات نگاه کوتاهی بیانداریم:
- دکتر البرادعی، مدیرکل آژانس، در فوریه ۲۰۰۳ از تأسیسات هسته ای ایران به ویژه تأسیسات غنی سازی سانتریفیوژ در نطنز بازدید به عمل آورده است.
- پس از بازدید مدیرکل، نمونه برداری های تصادفی از قطعات سانتریفیوژها توسط بازرسان صورت گرفت. تجزیه و تحلیل ها حاکی از وجود ذرات اورانیوم غنی شده با درصد کم و زیاد آلودگی بود.
- ایران اذعان کرد که آلودگی ها منشأ خارجی دارد.

- به منظور در اختیار قراردادن فرصت انجام فعالیت های فنی توسط آژانس با هدف اثبات بی اساس بودن ادعاها و همچنین با هدف کاهش تنش های سیاسی، ایران به طور داوطلبانه تصمیم به تعلیق فعالیت های غنی سازی خود گرفت.
  - درحالی که همکاری کامل با آژانس در جریان بود، ایران تقریباً با تمام کشورهای عضو آژانس بین المللی انرژی اتمی از جمله کشورهای عضو جنبش عدم تعهد (نم)، کشورهای عضو اتحادیه اروپا، روسیه و چین با هدف رفع ابهامات درمورد ماهیت صلح آمیز فعالیت های هسته ای اش، وارد گفتگوهای سازنده شد.
  - در آژانس به ویژه در بین اعضای شورای حکام، همواره این اجماع و اتفاق نظر وجود داشته که تعلیق فعالیت های غنی سازی یک اقدام داوطلبانه و غیرالزام آور حقوقی است. این موضوع در توافق نامه های تهران و پاریس بین ایران و سه کشور اروپایی و همچنین در تمام تصمیمات، جمع بندی ها و حتی قطعنامه های شورای حکام انعکاس یافته است.
- برخی از اقدامات سازنده و مبتنی بر همکاری ایران نیز به قرار ذیل هستند:
- ایران در بسیاری از موارد، فراتر از تعهدات و الزامات حقوقی خود با آژانس همکاری های نزدیکی داشته است که از جمله می توان به افزون بر ۲۸ مورد اعطای دسترسی تکمیلی به سایت های نظامی و کارگاه ها و فراهم نمودن امکان مصاحبه با اشخاص مختلف اشاره نمود.
  - ایران به تقویت دیپلماسی چندجانبه با کشورهای عضو آژانس، کشورهای عضو جنبش عدم تعهد (نم) کشورهای عضو اتحادیه اروپا، چین و روسیه و دیگر اعضای شورای حکام با هدف رفع ابهامات اقدام نموده است.
  - ایران طی دو سال گذشته، همکاری فعالانه ای را به صورت فوق العاده و در قالب بازرسی های تقریباً مستمر با آژانس داشته است، به نحوی که بیش از ۱۵۰۰ نفر-روز بازرسی انجام شده که در تاریخ آژانس امری بی سابقه بوده است.
  - ایران در اقدامی تاریخی و بی سابقه، تصمیم به تعلیق داوطلبانه و موقت فعالیت های غنی سازی و بازفرآوری خود به منظور ایجاد فرصت مناسب برای آژانس جهت انجام فعالیت های فنی خود از قبیل نمونه برداری و تجزیه و تحلیل نمونه های آلوده در نطنز گرفت.

- مدیرکل در گزارش خود به شورای حکام تصدیق نمود که از دسامبر ۲۰۰۳ به بعد، ایران امکان دسترسی به موقع آژانس به مواد و تأسیسات هسته ای اش به موجب موافقت نامه پادمان و پروتکل الحاقی و همچنین امکان دسترسی به سایر اماکن در کشور را تسهیل نموده و به آژانس اجازه نمونه برداری های محیطی که مورد درخواست آژانس بوده را اعطاء نموده است.
- مدیرکل به آژانس اطلاع داد که از اکتبر ۲۰۰۳، همکاری ایران به نحو تحسین برانگیزی ارتقاء یافته است. اقدامات مهم ذیل از سوی ایران، مبنای ارزیابی مدیرکل است:
- امضای پروتکل الحاقی در ۱۸ دسامبر ۲۰۰۳.
- اجرای داوطلبانه موقت پروتکل الحاقی از ۱۸ دسامبر ۲۰۰۳ و پیش از تصویب آن، به گونه ای که ایران آن را به تصویب رسانده است.
- دسترسی تکمیلی (بیش از ۲۰ مورد) به بسیاری از اماکن با حداکثر ۲ ساعت اطلاع قبلی برطبق پروتکل الحاقی.
- دسترسی کامل و نامحدود به تمام مواد و تأسیسات هسته ای، به ویژه تأسیسات غنی سازی در نطنز و تأسیسات تبدیل اورانیوم (یوس.سی.اف) در اصفهان.
- ارائه اطلاعات تفصیلی و توأم با جزئیات درمورد واردات مواد و قطعات مربوط به سانتریفیوژها و فعالیت های غنی سازی لیزر.
- ارائه اطلاعات کامل تفصیلی و توأم با جزئیات درمورد گاه شمار فعالیت ها، تحقیق و توسعه هسته ای و گزارش های پیشرفت فعالیت های غنی سازی، تبدیل اورانیوم، جداسازی پلوتونیوم، استخراج از معدن و آسیاب کردن، رآکتور تحقیقاتی، و تولید آب سنگین.
- اعطای دسترسی به سایت های نظامی به دنبال اتهامات یک کشور خاص و گروه تروریستی اپوزیسیون که از حمایت این کشور برخوردار است. بازرسی ها، بی اساس بودن اتهامات را اثبات نموده اند.
- در اکتبر ۲۰۰۳ آژانس اجازه یافت از دو مجموعه نظامی صنعتی به نام های کلاهدوز و کاظمی که توط گروه های تروریستی (منافقین) به عنوان مراکز مرتبط با فعالیت های غنی سازی معرفی شده بودند، بازدید کند.

- آژانس در بند ۴۹ گزارش GOV/۲۰۰۵/۶۷ اعلام کرد که نتایج حاصله هیچ علائمی را دال بر وجود فعالیت هایی که در آن ها مواد هسته ای به کار رفته باشد، نشان نداد.
- در ژوئن ۲۰۰۴ آژانس اجازه یافت از مجتمع لویزان - شیان و دو سایت نظامی دیگر به نام های مالک اشتر و مرکز نوین که آژانس در آن ها نمونه برداری های محیطی انجام داده بود، بازدید نماید. مدیرکل در بند ۱۰۲ گزارش شماره ۸۳ خود (GOV/۲۰۰۴/۸۳) نیز چنین گفته است که نمونه برداری های انجام شده از خاک و پوشش گیاهی پایگاه لویزان - شیان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و هیچ اثری از وجود مواد هسته ای در آن مشاهده نشده است.
- در ژانویه و نوامبر ۲۰۰۵ دسترسی آزاد به سایت نظامی پارچین اعطاء شد. نمونه های محیطی اخذ شدند، سپس مدیرکل گزارش داد که نتایج مربوطه هیچ اثری را از وجود مواد هسته ای نشان نمی دهد. وی همچنین در گزارش خود اعلام کرد که بازرسان آژانس هیچ تجهیزات پادمانی را که دارای کاربرد دوگانه باشد، مشاهده نکردند.
- ارائه اطلاعات پیرامون کارخانه تولید آب سنگین قبل از اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی، درحالی که ایران به موجب موافقت نامه جامع پادمان خود ملزم به انجام چنین کاری نبود (INFCIRC/۱۵۳).
- تسلیم بیش از ۱۰۰۰ صفحه اظهارنامه های مقدماتی بر اساس پروتکل الحاقی در ۲۱ می ۲۰۰۴ و روزآمد کردن آن ها. این اظهارنامه ها مورد راستی آزمایی و تأیید آژانس نیز قرار گرفته اند.
- اجرای کامل پروتکل الحاقی از جمله انجام بیش از ۲۰ مورد دسترسی تکمیلی که طی دو سال گذشته برخی از این دسترسی ها با دو ساعت یا کمتر اطلاع قبلی بوده است.
- آژانس تصدیق نموده است که هیچ مدرکی را نیافته که دال بر انحراف مواد و فعالیت های هسته ای ایران به سمت مقاصد ممنوعه باشد.
- تمام مواد هسته ای مورد حسابرسی قرار گرفته است.
- ایران با تعلیق داوطلبانه فعالیت های غنی سازی اش با هدف ایجاد فرصت انجام تجزیه و تحلیل های فنی بر روی نمونه های اخذ شده توسط آژانس، تصمیم به برداشتن یک گام عمده و فعال گرفت.

- آژانس همانگونه که در گزارش مدیرکل آمده (GOV/۲۰۰۵/۶۷) است، تصدیق نموده است که منشأ آلودگی های در سطح بالا خارج از ایران بوده است. لذا، اثبات می گردد که ذرات با آلودگی بالا در نتیجه غنی سازی در ایران به وجود نیامده اند.
  - ایران در حال اجرای موافقت نامه جامع پادمان و همچنین اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی به مثابه این که آن را تصویب کرده است، می باشد.
  - باعث نگرانی و سرخوردگی فراوان است که هرچه ایران بیشتر همکاری کرده و گام های اضافی بیشتری برداشته و اقدامات شفاف سازی بیشتری را فراتر از تعهدات حقوقی خود انجام داده و پادمان سخت گیرانه بیشتری را به اجراء درآورده و سوالات باقی مانده بیشتری حل و فصل گردیده اند، زبان به کار رفته در قطعنامه های پیشنهادی از سوی آمریکا و سه کشور اروپایی تندتر شده است.
  - تبلیغات سیاسی آمریکا در قالب اتهامات بی اساس در آستانه اجلاس های شورای حکام تشدید می شود. به هر حال، این ناامید کننده است که همکاری فعال ایران در اعطای دسترسی سریع به سایت های نظامی، در گزارش های تسلیمی به شورای حکام و نیز به افکار عمومی به درستی منعکس نشده است.
- با عنایت به واقعیت های ذیل:
- تاریخ تلخ گذشته، انحصار، تحریم ها و نیز فقدان یک ابزار بین المللی الزام آور حقوقی برای تضمین تأمین مواد هسته ای؛
  - همان گونه که در بیانیه های نم و قطعنامه ها و حتی آخرین قطعنامه مصوب شورای حکام منعکس شده است، تعلیق تمام فعالیت های مربوط به غنی سازی یک اقدام داوطلبانه و غیرالزام آور حقوقی است که با هدف اعتمادسازی صورت گرفته است؛
  - وجود سازوکارهای موجه و موثق علمی و فنی و تجهیزات پیشرفته نظارتی در بخش پادمان آژانس با قابلیت راستی آزمایی فعالیت های اظهارشده غنی سازی و میزان آن و اطمینان بخشی نسبت به این که چنان فعالیت هایی صرفاً برای مقاصد صلح آمیز هستند؛
  - همان گونه که در ماده ۳ اساسنامه آژانس و ماده ۴ ان.پی.تی آمده است، کشورهای عضو از حق کامل و انکارناپذیر انجام تحقیق در زمینه انرژی صلح آمیز هسته ای برخوردارند. همان گونه که در ماده ۲ مورد تصریح قرار گرفته است، آژانس به دنبال

تسریع و ترغیب استفاده از انرژی اتمی برای خدمت به صلح، بهداشت، سلامت و رفاه و سعادت در سراسر جهان خواهد بود. ماده ۳ به آژانس اجازه می دهد انجام تحقیقات توسعه و کاربرد عملی انرژی اتمی برای استفاده های صلح آمیز در سراسر جهان را ترغیب و مساعدت نماید؛

- هیچ دلیلی وجود ندارد که ایران به تعلیق داوطلبانه شکست خورده خود در زمینه تحقیق و توسعه غنی سازی که در نتیجه آن بیشتر از حق انکارناپذیر خود برای فعالیت در زمینه چرخه سوخت هسته ای با هدف تولید سوخت مورد نیاز برای رآکتورهای تحقیقاتی و نیروگاه های هسته ای خود محروم خواهد شد، ادامه دهد؛

- توجه همکاران گرامی را به اسناد ۶۷۵ و ۶۶۵ در این زمینه با هدف دستیابی به اطلاعات جامع تر جلب می نمایم؛

- پس از ۲/۵ سال تعلیق داوطلبانه که مسئله آلودگی در حال حل شدن است، هیچ دلیلی برای دولت ایران وجود ندارد که بیش از این ملت خود را از حق مسلم خود در انجام تحقیقات محروم نماید. از این رو، آژانس در سوم ژانویه ۲۰۰۶ اطلاع یافت که ایران فعالیت های مربوط به تحقیق و توسعه را از دهم ژانویه از سر خواهد گرفت و از آژانس درخواست نمود آمادگی های به موقع و لازم را در این ارتباط حاصل نماید؛

- ایران مجدداً اعلام کرد که چنان فعالیت هایی بر طبق موافقت نامه پادمان با آژانس انجام خواهد شد. ایران همچنین به آژانس اطلاع داد که فعالیت های تحقیق و توسعه در مقیاس کوچک است و در این ارتباط، قصدی مبنی بر تولید سوخت هسته ای وجود ندارد؛

- تعلیق غنی سازی در مقیاس تجاری که از سال ۲۰۰۳ آغاز شده است، ادامه خواهد یافت؛

جمع بندی: با تکرار این مطلب که جمهوری اسلامی ایران به اصول خلع سلاح و عدم اشاعه هسته ای کاملاً متعهد بوده و گزینه سلاح های هسته ای در دکتین دفاعی ایران جایی ندارد، یک بار دیگر اعلام می نماید که ایران مصمم است همکاری کامل خود با آژانس و اجرای تعهداتش به موجب پادمان آژانس را مشروط بر آن که ایران از حق قطعی خود برای استفاده صلح آمیز از انرژی هسته ای از جمله چرخه سوخت هسته ای و تحقیق و توسعه

مصرح در اساسنامه آژانس و ان.پی.تی محروم نشود، ادامه دهد. هم زمان، ایران همواره آمادگی دارد ابهامات مربوط به فعالیت های هسته ای خود را رفع نماید. در این ارتباط، جمهوری اسلامی ایران آمادگی دارد پیرامون عدم انحراف غنی سازی خود در مقیاس تجاری به سمت مقاصد نظامی در یک فضای سازنده و جدی و در یک چارچوب زمانی تعریف شده، وارد مذاکره شود. اما چنان چه توسط برخی از اعضای شورای حکام اشتباهی تاریخی صورت گیرد و موضوع هسته ای ایران در اقدامی خارج از ضوابط و چارچوب آژانس به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع یا ارسال شود، دولت جمهوری اسلامی ایران ناگزیر خواهد بود قانون تصویب شده در پارلمان به عنوان یک نهاد دموکراتیک را مبنی بر تعلیق تمامی همکاری های داوطلبانه با آژانس به اجراء درآورد. نیازی به گفتن ندارد که ایران به همکاری های خود با آژانس برطبق ان.پی.تی و پادمان جامع ادامه خواهد داد. دولت جمهوری اسلامی ایران گزارش یا ارجاع موضوع هسته ای خود به شورای امنیت سازمان ملل را یک تصمیم سیاسی از سوی سه کشور اروپایی تلقی می کند.

اجازه دهید پیرامون اظهارات سفیر آلمان به نیابت از سه کشور اروپایی، مواردی را به

شرح ذیل بیان نمایم:

- تعلیق داوطلبانه و از نظر حقوقی غیرالزام آور بوده است.
- سه کشور اروپایی همواره اطمینان می دادند که نسبت به موافقت نامه های تهران و پاریس مبنی بر تعلیق موقت چرخه سوخت هسته ای و غنی سازی و نه توقف دائمی آن ها، متعهدند.
- پیشنهاد سه کشور اروپایی در اوت ۲۰۰۵ به طور آشکار نافی حق ایران برای چرخه سوخت هسته ای و در تناقض با موافقت نامه پاریس بود. آقای دکتر روحانی در ژوئن ۲۰۰۵ در ژنو اطلاع داد چنان چه پیشنهادات سه کشور اروپایی دربرگیرنده چرخه سوخت هسته ای نباشد، رد خواهد شد. از این رو، مذاکرات منطبق بر موافقت نامه پاریس از سوی اروپا و نه ایران متوقف شد. از آنجا که برپایه موافقت نامه پاریس تعلیق با مذاکرات مرتبط بود، لذا ایران از آن به بعد ملزم به رعایت موافقت نامه دوجانبه پاریس نبود. به هر حال، دکتر لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی، ابتکار به خرج داد و سه کشور اروپایی را دعوت کرد به میز مذاکره بازگردند.

- ایران آمادگی خود را برای مذاکره با سه کشور اروپایی به ویژه با هدف رفع ابهامات اعلام کرد.

در ارتباط با اظهارات نماینده آمریکا از پرداختن به جزئیات اجتناب می‌کنم، اما به دلیل محدودیت زمانی به نکاتی چند اشاره می‌کنم:

- چگونگی جامعه بین‌المللی و از جمله مردم ایران می‌توانند باور کنند رژیم آمریکا و به ویژه دولت کنونی این کشور که تاریخی طولانی در سیاست‌های یک‌جانبه دارد و تنها کشور استفاده‌کننده از سلاح‌های هسته‌ای بوده است و مردم بی‌گناه ژاپن را به خاکستر تبدیل کرد و به رغم مخالفت جامعه بین‌المللی و سازمان ملل به عراق حمله نظامی برد، از طریق سفیر خود اعلام می‌کند که ارجاع موضوع هسته‌ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل در مسیر دیپلماسی قرار دارد؟

- ارجاع موضوع به خارج از چارچوب آژانس و درگیر ساختن شورای امنیت سازمان ملل، به طور حتم نقش حیاتی و اقتدار آژانس و تلاش‌های بی‌طرفانه و حرفه‌ای دکتر البرادعی را که اخیراً جایزه نوبل دریافت کرده است و یقیناً سزاوار چنین جایزه‌ای می‌باشد، تضعیف و متزلزل خواهد کرد.

- او و کارمندان توانمندش می‌توانند در قالب همکاری مشترک با ایران، به سمت خاتمه فوری موضوع حرکت کنند. درگیر ساختن شورای امنیت در این خصوص، نقش آژانس را دچار مخاطره جدی خواهد ساخت.

- هیئت جمهوری اسلامی ایران، درخواست سفیر آمریکا مبنی بر علنی ساختن گزارش محرمانه معاون مدیرکل را رد می‌کند. مردم ایران قربانی فعالیت‌های تروریستی و همچنین قربانی ۸ سال جنگ تحمیلی از سوی صدام هستند که از حمایت کامل آمریکا و برخی کشورهای برخوردار بود. ایران همواره در مورد حفاظت از اطلاعات فوق‌محرمانه و سری که تنها در دسترس بازرسان آژانس قرار دارد و به آنان در رعایت اصل حفظ اطلاعات محرمانه اعتماد داشته است، نگرانی خود را ابراز داشته است. به علاوه، باید نگرانی خود را نسبت به گزینش و انعکاس تنها بخشی از اطلاعات و نه همکاری ایران در خصوص این مسائل حساس اعلام داریم. جامعه بین‌المللی حق دارد دوطرف سکه را ببیند و از اطلاعات کامل باخبر شود.

در ارتباط با اظهارات نماینده استرالیا در شورای حکام، وی را به تمام گزارش پیشین مدیرکل ارجاع می‌دهم که انعکاس دهنده این واقعیت است که منبع اطلاعات آزاد پس از تمام فعالیت‌ها و نمونه برداری‌ها، بی‌پایه از کار درآمد و اطمینان می‌دهم که این گونه اتهامات پایه و اساسی ندارند. ما فراتر از تعهدات خود عمل کرده ایم و روحیه همکاری را درپیش گرفتیم تا اثبات کنیم که حرف‌هایمان درست است. گزارش معاون مدیرکل نشانه آشکاری از پیشرفت قابل توجهی است که از زمان اجلاس پیشین شورای حکام حاصل شده که از جمله این پیشرفت‌ها می‌توان به دسترسی آژانس به سایت‌های نظامی اشاره کرد. انتظار می‌رفت که تعداد محدودی از همکاران که سؤالاتی را برجسته می‌سازند، به نحوی بی‌طرفانه همکاری‌های صورت گرفته را مورد تقدیر قرار دهند. در ارتباط با عبارت عدم پایبندی، یک بار دیگر به همکاران عضو شورای حکام پیشنهاد می‌کنم متن اساسنامه و موافقت‌نامه پادمان را به دقت مرور کنند. ایران در ارتباط با بسیاری از فعالیت‌ها ملزم به ارائه گزارش نبود، چرا که به موجب سند INF/CIRC/۱۵۳ ایران تنها ملزم به اطلاع‌رسانی به آژانس در فاصله زمانی ۱۸۰ روز قبل از تزریق مواد هسته‌ای به تأسیسات بود. هنگامی که ما ساخت یو.سی.اف و تأسیسات نطنز را آغاز کردیم، پروتکل الحاقی و ترتیبات فرعی جدید امضاء نشده و به اجراء درنیامده بودند. همان گونه که در ماده ۱۲ (ج) اساسنامه آمده است، تنها بازرسانی که دسترسی به سایت‌ها و اطلاعات محرمانه دارند و از سیستم‌های مراقبتی پیشرفته استفاده می‌کنند، در موقعیتی هستند که گزارش عدم پایبندی را به مدیرکل بدهند و او نیز گزارش مربوطه را تسلیم شورای حکام بنماید. مدیرکل آژانس هرگز از عبارت عدم پایبندی استفاده نکرده و چیزی در این خصوص گزارش نکرده است. اما عبارت قصورات هر جا که به کار رفته، عبارت اقدامات اصلاحی نیز مورد استفاده قرار گرفته است. مایلم یک بار دیگر تأکید کنم این مناقشه بین ایران و جامعه بین‌المللی نیست. هنگامی که کشورهای نم که بیش از ۱۰۰ عضو آژانس را تشکیل می‌دهند ظرف سه سال گذشته همواره از حق مسلم جهت استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای حمایت کرده‌اند و رضایت خود را از پیشرفت‌های حاصله در همکاری بین ایران و آژانس اعلام داشته‌اند، این مناقشه را در واقع باید مناقشه‌ای با انگیزه‌های سیاسی دانست که از سوی برخی کشورهای خاصی که خواهان انحصار در فناوری هسته‌ای هستند، علیه ایران و کشورهای در حال توسعه تحمیل شده است.

بدین وسیله، از اکثریت کشورهای عضو و مدیرکل درخواست می شود در این مقطع تاریخی از هیچ تلاشی در جهت عدم اجازه انحراف مسیر همکاری سازنده به سمت تقابل دریغ نکنند.

۳. بیانیه عدم تعهد در شورای حکام

۱. افتخار دارم مطالب زیر را به نیابت از دفتر نم در وین بیان نمایم.
۲. مایلم عنوان نمایم که برداشت گروه نم از اجلاس امروز دوم فوریه ۲۰۰۶ شورای حکام، این است که این اجلاس با هدف بررسی کلی موضوع اجرای موافقت نامه پادمان ان.پی.تی در جمهوری اسلامی ایران برگزار نشد. این وظیفه، موضوع مورد بررسی در نخستین اجلاس مقرر شورای حکام در سال جاری خواهد بود که ۶ مارس ۲۰۰۶ آغاز می شود. نم همچنین معتقد است نشست امروز شورای حکام نیز به این معنا نیست که زمان و محتوای گزارش مورد نظر براساس قطعنامه قبلی آن که در مورد آن رأی گیری به عمل آمد و در سند GOV/۲۰۰۵/۷۷ در تاریخ ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۵ آمده است، مورد بررسی قرار گیرد. این یک اقدام شتاب زده و عجولانه است، چرا که مدیرکل آژانس همچنان سرگرم بررسی موضوعات باقی مانده تا بتواند گزارش مارس ۲۰۰۶ شورای حکام را تهیه کند.
۳. با این وجود، نم با اعتنای از فرصت حاصله از اجلاس امروز شورای حکام، موضع اصولی خود را درخصوص این موضوع بار دیگر اعلام می کند. نم بر حق لاینفک تمام کشورهای عضو در توسعه تحقیقات، تولید و استفاده از انرژی صلح آمیز اتمی بدون تبعیض و برپایه تعهدات حقوقی مربوطه تاکید می کند و این چیزی است که در اساسنامه آژانس مورد تصریح قرار گرفته است. نم همچنین تأکید می نماید که حق انتخاب و تصمیم کشورهای عضو در زمینه استفاده صلح آمیز از فناوری هسته ای و سیاست های چرخه سوخت آن ها باید مورد احترام قرار گیرد.
۴. در این راستا، نم مایل است این موضع اصولی خود را مجدداً بیان کند که موضوع عدم اشاعه سلاح های هسته ای و استفاده از فناوری هسته ای باید در یک روش متوازن و غیرتبعیض آمیز مورد بررسی قرار گیرد. نم اعتقاد راسخ خود را مجدداً مورد تأکید قرار می دهد که امحاء کامل سلاح های هسته ای تنها عنصر تضمین کننده قاطع علیه استفاده یا تهدید به استفاده از این سلاح ها است. نم همچنین این اعتقاد و باور خود را مجدداً اعلام می نماید که تا زمان امحاء کامل سلاح های هسته ای، تلاش ها برای انعقاد و تصویب یک سند جهان شمول، غیرمشروط و الزام آور

حقوقی در زمینه تضمین های امنیتی کشورهای غیربرخوردار از سلاح های هسته ای باید به صورت اولویت دار پیگیری شود. نم همچنین نگرانی عمیق خود را از روند کند پیشرفت ها به سمت خلع سلاح هسته ای که همچنان جزو برترین اولویت این جنبش است، تکرار می نماید.

۵. نم همچنین بر این باور است که تلاش های جامعه بین المللی معطوف به عدم اشاعه باید به موازات تلاش ها و اقدامات همزمان با هدف خلع سلاح هسته ای باشد.

۶. نم مایل است تأکید نماید که باید تمایز مشخص بین تعهدات و الزامات حقوقی کشورهای عضو طبق موافقت نامه های پادمانی مربوطه و تعهدات داوطلبانه آنان ایجاد شود. برای این کار لازم است اطمینان حاصل نمائیم یا اطمینان دهیم که تعهدات داوطلبانه کشورهای عضو به تعهدات حقوقی پادمانی تبدیل نخواهند شد. نم بر این باور است که کشورهای عضو نباید به خاطر عدم پایبندی به تعهدات داوطلبانه شان، مجازات شوند.

۷. نم با شناسایی آژانس به عنوان تنها مرجع دارای صلاحیت برای راستی آزمایی، اعتماد کامل خود را به کارحرفه ای و بی طرفی آژانس به مدیریت دکتر محمد البرادعی اعلام می نماید. نم مایل است تأکید نماید که تمام کشورهای عضو باید از هرگونه اعمال فشار بی جهت یا مداخله در فعالیت های آژانس به ویژه فرایند راستی آزمایی آن اجتناب نمایند، چرا که این امر کارآمدی و اعتبار آژانس را به مخاطره می افکند. در این راستا، نم قویاً معتقد است که تمام موضوعات پادمانی و راستی آزمایی از جمله مسائل مربوط به ایران باید درچارچوب آژانس حل و فصل شده و مبنای آن ها ابعاد حقوقی باشد.

۸. نم توجه می کند که راستی آزمایی مسائل باقی مانده مربوط به اجرای موافقت نامه پادمان ایران توسط آژانس هم اکنون با اطلاع مقامات ایرانی بر اساس یک برنامه کاری پیشرفته با هدف کسب آمادگی جهت ارائه گزارش تفصیلی به اجلاس مقرر شورای حکام که طی روز ۶ مارس ۲۰۰۶ برگزار خواهد شد، درحال انجام است.

۹. نم ضمن استقبال از پیشرفت قابل توجه کلیدی در حل و فصل موضوعات مربوط به اجرای موافقت نامه پادمانی ایران، خوش بین و امیدوار است که سؤالات باقی مانده به سرعت حل و فصل شود. نم بر این باور است که اجلاس ویژه شورای حکام در

این مقطع باید به سمت رسیدن به یک راه حل منصفانه و درست مطابق با حقوق و تعهدات قانونی ایران رهنمون شود.

۱۰. نم توجه دارد که راستی آزمایی صحیح و کامل بودن اظهارنامه های مربوط به ایران در جریان است. در این خصوص، نم ایران را به ادامه همکاری ها با آژانس برطبق تعهدات حقوقی اش درچارچوب اختیارات آژانس ترغیب می نماید.

۱۱. نم با قدردانی توجه می نماید که طی ۲/۵ سال گذشته ایران به تعلیق داوطلبانه و نه الزام آور حقوقی فعالیت های مرتبط با غنی سازی خود درجهت ارتقاء اعتماد به برنامه صلح آمیز هسته ای اش ادامه داده است.

۱۲. نم تحولات اخیر را با توجه به تصمیم ایران مبنی بر آغاز مجدد برخی از فعالیت های خود که طی دو سال گذشته آن ها را داوطلبانه به تعلیق درآورده بود، مورد توجه قرار می دهد. نم خرسند است که شاهد باشد مطابق درخواست ایران، آمادگی های به موقع و ضروری از سوی آژانس به منظور اطمینان دهی نسبت به این که فعالیت های تحقیق و توسعه در شرایط نظارت کامل پادمان آژانس باقی می ماند، ایجاد شده است.

۱۳. نم تأیید می نماید که هرگونه فعالیت صحیح و درست هسته ای تحت پادمان آژانس، موجد هیچ نگرانی نیست.

۱۴. نم از همکاری صورت گرفته توسط ایران با آژانس با نظر داشت به حل و فصل موضوعات باقی مانده حتی فراتر از تعهدات قانونی اش به ویژه با هدف اعتمادسازی که به طور داوطلبانه توسط ایران صورت گرفته است، از جمله دسترسی به سایت های نظامی و اجرای موقت پروتکل الحاقی استقبال می کند. نم بر این باور است که چنان اقدامات اعتمادساز نشانه آشکار رفع ابهام و شفافیت بوده و از این رو، باید مورد شناسایی و اذعان قرار گیرد. نم بر این عقیده است که هرگونه تعلیق داوطلبانه هنگامی که الزامات کار برطرف شود، باید پایان یابد.

۱۵. نم بر این نظر است که هر درخواست برای افزایش اقتدار حقوقی آژانس باید از سوی کشورهای عضو مورد بحث و بررسی قرار گیرد. در این زمینه، نم بر اهمیت ارتقاء و تقویت فرایندهای چندجانبه مجدداً تأکید می کند.

۱۶. نم قویاً اعتقاد دارد که دیپلماسی و گفتگو از طریق ابزار مسالمت آمیز در جهت یافتن یک راه حل درازمدت برای مسئله باید ادامه یابد. تمام طرف های ذی ربط باید شکیبایی و خویشتن داری پیشه نموده و نباید به هر اقدامی که ممکن است شرائط را وخیم و دشوار نموده و تقابل غیرضروری ایجاد کند، متوسل شوند.
۱۷. نم معتقد است که تنها راه حل و فصل مسئله از طریق مذاکره و همکاری با مشارکت تمام طرف های ذی ربط در جهت ارتقاء اعتماد بین المللی با نظرداشت به تسهیل فعالیت آژانس در زمینه برنامه هسته ای ایران حاصل می شود. در این راستا، نم به نامه ایران در مورخ ۷ ژانویه ۲۰۰۶ خطاب به سه کشور اروپایی متضمن ابراز تمایل نسبت به ادامه مذاکرات توجه می نماید. نم، از سرگیری مذاکرات بین سه کشور اروپایی / اتحادیه اروپا و ایران در جهت یافتن یک راه حل دوستانه را ترغیب می نماید. در این ارتباط، نم با رضایت توجه می نماید که سه کشور اروپایی / اتحادیه اروپا و ایران در مورخ ۳۰ ژانویه ۲۰۰۶ در بروکسل ملاقات کرده اند.
۱۸. علاوه بر این، وزرای امور خارجه تروئیکای نم مرکب از وزرای امور خارجه کشورهای مالزی، کوبا و آفریقای جنوبی در تاریخ ۲۷ ژانویه ۲۰۰۶ با وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در هرمانوس آفریقای جنوبی ملاقات کردند. پس از این ملاقات، وزرای امور خارجه سه کشور نم مجدداً اعلام کردند که از فعالیت های در حال انجام توسط آژانس در زمینه روشن سازی موضوعات مربوط به برنامه هسته ای ایران همچنان حمایت خواهند کرد. در این ارتباط، وزرای امور خارجه بر اهمیت همکاری موجود بین ایران و آژانس در جهت حل و فصل موضوعات باقی مانده تأکید کردند. وزراء همچنین از تمام طرف های ذی ربط خواستند از طریق گفتگو و مذاکره تمام تلاش های خود را در جهت حل و فصل این موضوعات در سریع ترین زمان ممکن و در یک فضای دوستانه به کار بندند. در این زمینه، وزراء ضمن استقبال از قصد ایران مبنی بر ادامه گفتگوها با سه کشور اروپایی و همچنین روسیه در ارتباط با پیشنهادش در خصوص غنی سازی اورانیوم، اظهار امیدواری کردند که این مذاکرات معطوف به دستیابی به یک راه حل رضایت بخش گردد.
۱۹. نم در ترغیب به ایجاد یک محیط همکاری به منظور یافتن یک راه حل مرضی الطرفین برای این مسئله، از تمام ابتکارات سایر کشورهای عضو با هدف تسهیل نیل

به خاتمه موضوع هسته ای ایران در آژانس تقدیر می نماید. در این ارتباط، نم توجه می نماید که مذاکرات بین فدراسیون روسیه و ایران در جهت یافتن یک راه حل در خصوص برنامه غنی سازی همچنان در حال انجام است.

۲۰. نم، در این راستا همچنین اتخاذ یک رویکرد متوازن و بی طرف در مورد مسئله هسته ای ایران به منظور اجتناب از برخورد گزینشی و تعصب آمیز را درخواست می نماید. در این خصوص، نم بار دیگر بر حمایت خود از ایجاد یک منطقه عاری از تمام انواع سلاح های کشتار جمعی در خاورمیانه تأکید می نماید. نم برای اجرای قطعنامه ها و تصمیمات مختلف مجامع مربوطه بین المللی در خصوص ایجاد منطقه عاری از سلاح های هسته ای در خاورمیانه، اهمیت زیادی قائل است.

۴. پیام دبیر شورای عالی امنیت ملی به مدیرکل آژانس^۱

در ارتباط با نشست اضطراری شورای حکام آژانس، لازم است توجه شما را به موارد ذیل جلب نمایم:

۱. این واقعیت مسلم که برخی اعضای شورا که هیچ برتری نسبت به دیگران ندارند تصمیمات خاصی را از قبل بر شورا تحمیل می کنند، برخلاف جایگاه حقوقی و اقتدار شورا است و انتظار می رود مدیرکل در این زمینه از خود واکنش نشان دهد.

۲. به علاوه، این تحولات فشارهای سیاسی بر شورا را آشکار ساخته و اعتبار تصمیمات آن را به مخاطره خواهند افکند.

۳. تصمیم شورا مبنی بر گزارش موضوع به شورای امنیت، هیچ مبنای حقوقی و فلسفی ندارد. اخیراً هیچ مورد خاصی در زمینه بازرسی ها اتفاق نیفتاده و هیچ تغییری در اوضاع و شرایط واقعی موجود ایجاد نشده است. همکاری ایران با آژانس افزایش یافته و ابهامات باقی مانده حل و فصل شده است.

۴. از سرگیری فعالیت های تحقیق و توسعه پس از ۲/۵ سال تعلیق نمی تواند زمینه ساز برای اتخاذ تصمیمات خشن از سوی شورا و گزارش موضوع به شورای امنیت گردد. این فعالیت ها صرفاً صلح آمیز بوده و کاملاً در چارچوب حقوقی آژانس قرار داشته و تعلیق آن از سوی ایران، داوطلبانه و موقت بوده است.

۵. هر چند جناب عالی و سایر مقامات و متخصصان آژانس به خوبی آگاهی دارید، اما جهت ثبت در اسناد یک بار دیگر تکرار می کنم که برنامه های تحقیق و توسعه هسته ای و فعالیت های مربوطه دارای ویژگی ها و مشخصات زیر هستند:

- آن ها دارای تعاریف روشن و گستره فنی هستند که با همکاری متخصصان و کارشناسان آژانس می توانند مورد تأیید قرار گیرند.

- این فعالیت ها صرفاً صلح آمیز بوده و در چارچوب حقوق کشورهای عضو آژانس می باشند.

- این تحقیقات صرفاً با هدف و مقصود دستیابی به اطلاعات و فناوری های مربوط به فعالیت های صلح آمیز هسته ای طراحی و انجام می شوند.

---

^۱ INFCTRC/۱۱۶، ۳ FEBRUARY ۲۰۰۶.

- این فعالیت ها زیر نظارت آژانس انجام خواهند شد.

- این فعالیت ها در قالب و طرح زمانی مشخصی انجام خواهند شد.

۶. تکرار می کنم همان گونه که جنابعالی و متخصصان آژانس تصدیق نموده اید، جمهوری اسلامی ایران متعهد به ان.پی.تی است و در چارچوب معاهده عمل می کند. ایران پروتکل الحاقی را به طور داوطلبانه اجراء کرده است. ایران در بازرسی ها به طور داوطلبانه و فراتر از تعهدات خود با آژانس همکاری کرده و بیش از دو سال و نیم فعالیت های قانونی و برحق خود را به حالت تعلیق درآورده است. تمام این ابتکارات بر اساس این فرض صورت گرفت که جمهوری اسلامی ایران به طرف های اروپایی خود اعتماد دارد و سعی دارد اعتماد متقابل را ایجاد و آن را تقویت نماید.

۷. در این زمینه، متأسفم که هشدار دهم چنان چه طرف های اروپایی ایران بخواهند با اعمال فشار به آژانس موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل بکشانند و این فشارها هم مؤثر باشد و پای شورای امنیت به هر طریق ممکن به فعالیت های صلح آمیز هسته ای ایران باز شود، این کار به منزله آخرین ضربه به اعتماد جمهوری اسلامی ایران و تخریب کامل آن خواهد بود. در آن صورت، دولت جمهوری اسلامی ایران منطقاً و قانوناً ملزم به اجرای قانون مصوب در پارلمان ایران خواهد بود و جز تعلیق تمام تدابیر داوطلبانه و همکاری های اضافی خود با آژانس که تاکنون داشته است، چاره ای نخواهد داشت. در آن صورت، نظارت آژانس به نحو گسترده ای محدود خواهد شد و تمام فعالیت های صلح آمیز هسته ای که در حالت تعلیق داوطلبانه قرار دارند، بدون هیچ محدودیتی از سرگرفته خواهند شد.

۸. جمهوری اسلامی ایران به ایجاد چنان وضعیتی علاقمند نیست و آن را شکستی در حل و فصل موضوع هسته ای می داند و معتقد است این کار موجب خسران برای تمام طرف ها به ویژه آژانس خواهد بود. از این رو، از جنابعالی به عنوان مدیرکل آژانس می خواهم تمام تلاش و توان و مساعدت خود را برای جلوگیری از بروز چنان فرایندهای زیان باری به کار بندید.

۹. جمهوری اسلامی ایران همچنان معتقد است که مذاکرات مناسب ترین راه برای کمک به آژانس در حل و فصل مسئله هسته ای ایران است. ایران بر این باور است که چنان

چه مذاکرات با سه کشور اروپایی / اتحادیه اروپا و دیگر طرف ها به طور سازنده، جدی و فارغ از هرگونه تهدید و فشار ادامه می یافت و توانایی آژانس در حل و فصل موضوعات به آن مضاعف می گشت، می توانست در رسیدن به راه حل نهایی برای موضوع هسته ای در یک چارچوب معقول زمانی کمک کند.

۱۰. جمهوری اسلامی ایران امیدوار است در یک فضای دوستانه و به دور از هرگونه تهدید و فشار، می توان با طرف های دیگر به ترتیباتی برای ارتقاء اعتماد و رفع ابهامات درمورد این که فعالیت های هسته ای همچنان صلح آمیز است رسید.

۱۱. جمهوری اسلامی ایران اطمینان دارد که انعکاس بی طرفانه و فنی همکاری ها و پیشرفت های حاصله توسط آژانس، اعتماد کشورهای عضو را به این که هنوز فرصت ها و قابلیت های بسیار مناسبی برای حل و فصل عادلانه و منصفانه این مسئله وجود دارد و ضرورتی در مسدود کردن حساب مربوطه و رفتن به مسیر دشوار و خطرناک دیگر دیده نمی شود، افزایش خواهد داد.

۵. قطعنامه شورای حکام^۱

شورای حکام؛

(الف) با یادآوری تمام قطعنامه های مصوب شورا در مورد برنامه هسته ای ایران؛

(ب) همچنین با یادآوری گزارش های مدیرکل؛

(ج) با یادآوری این که ماده ۴ معاهده عدم اشاعه سلاح های هسته ای تصریح دارد بر این که هیچ چیز در معاهده نباید به عنوان عامل تأثیرگذار بر حقوق لاینفک تمام طرف های متعاقد در این معاهده برای توسعه تحقیق، تولید و استفاده بدون تبعیض از انرژی هسته ای در مقاصد صلح آمیز و مطابق با مواد ۱ و ۲ آن معاهده تعبیر و تلقی شود؛

(د) با تقدیر از مدیرکل و دبیرخانه به خاطر فعالیت های حرفه ای و بی طرفانه در اجرای موافقت نامه پادمان در ایران برای حل و فصل مسائل باقی مانده پادمانی در ایران و راستی آزمایی اجرای تعلیق توسط ایران؛

(ه) با یادآوری توصیف مدیرکل از این موضوع به عنوان یک مورد خاص راستی آزمایی؛

(و) با یادآوری این که در گزارش های فوق الإشارة، مدیرکل خاطرنشان ساخته که پس از نزدیک به سه سال فعالیت شدید راستی آزمایی، آژانس هنوز در موقعیتی قرار ندارد که برخی از جنبه های مهم برنامه هسته ای ایران را روشن سازی کند و نتیجه بگیرد که هیچ ماده یا فعالیت هسته ای اظهارنشده در ایران وجود ندارد؛

(ز) با یادآوری قصورهای متعدد و موارد نقض عمل به تعهدات ایران به موجب موافقت نامه پادمان ان.پی.تی و فقدان اعتماد نسبت به ماهیت منحصراً صلح آمیز برنامه هسته ای ایران ناشی از پیشینه پنهان کاری فعالیت های هسته ای ایران و ماهیت آن فعالیت ها و دیگر موضوعات برخاسته از راستی آزمایی اظهارنامه های ایران از سپتامبر ۲۰۰۲؛

(ح) با یادآوری این که مدیرکل اظهارداشته که شفافیت کامل ایران امری اجتناب ناپذیر بوده و برای این که آژانس را قادر به توضیح و روشن سازی موارد باقی مانده نماید، بایستی زودتر انجام می گرفت؛

(ط) با یادآوری درخواست های آژانس مبنی بر همکاری ایران در پیگیری گزارش های مربوط به تجهیزات و مواد به کار رفته و فعالیت های صورت گرفته در مناطق متعارف نظامی

---

^۱ GOV/۲۰۰۶/۱۴, ۴ FEBRUARY ۲۰۰۶.

و در اماکن غیرنظامی و نیز در سایت های نظامی (همان گونه که در گزارش ۶۷ مدیرکل آمده است)؛

ی) با یادآوری این که در نوامبر ۲۰۰۵ مدیرکل گزارش داد ایران سندی مربوط به تبدیل UF۶ به قطعات کوچک تر فلزی درخصوص ریخته گری و فعل و انفعالات دستگاهی فلز اورانیوم غنی شده، طبیعی و تهی شده و تبدیل آن به اشکال نیمکره ای در اختیار دارد؛
ک) با ابراز نگرانی جدی درمورد برنامه هسته ای ایران و توافق بر سر این که تمدید دوران اعتمادسازی از جانب ایران ضروری است؛

ل) با تأکید بر عزم و اراده شورای حکام مبنی بر ادامه کار برای یافتن یک راه حل دیپلماتیک برای مسئله هسته ای ایران؛

م) با شناسایی این که یک راه حل برای مسئله هسته ای ایران نقش مهمی در تلاش ها و اقدامات جهانی عدم اشاعه و تحقق هدف یک خاورمیانه عاری از سلاح های کشتار جمعی از جمله راه های ارائه آن خواهد داشت:

۱. تأکید می نماید که مسائل باقی مانده به بهترین وجه قابل حل شدن است و اعتماد ایجاد شده در زمینه ماهیت صرفاً صلح آمیز برنامه ایران پاسخ مثبتی به درخواست های مربوط به اعتمادسازی در شورای حکام است و در این ارتباط، اجرای موارد ذیل از سوی ایران را ضروری می داند:

- ازسرگیری کامل و پایدار تعلیق تمامی فعالیت های مربوط به غنی سازی و بازفرآوری، از جمله تحقیق و توسعه به نحوی که مورد راستی آزمایی آژانس قرار گیرد؛

- تجدیدنظر در ساخت رآکتور تحقیقاتی آب سنگین؛

- تصویب فوری و اجرای کامل پروتکل الحاقی؛

- ادامه اقدام مطابق مفاد پروتکل الحاقی که ایران آن را در ۱۸ دسامبر ۲۰۰۳ امضاء کرده است تا زمان تصویب آن؛

- انجام اقدامات شفاف ساز همان گونه که مورد درخواست مدیرکل بوده است، از جمله در سند GOV/۲۰۰۵/۶۷ که فراتر از خواست های رسمی موافقت نامه پادمان و پروتکل الحاقی است و شامل دسترسی به اشخاص و اسناد مربوط به تهیه تجهیزات با کاربرد دوگانه، کارگاه های نظامی و تحقیق

توسعه که آژانس در مقام حمایت از تحقیقات خود ممکن است آن ها را درخواست نماید، می باشد.

۲. از مدیرکل می خواهد به شورای امنیت ملل متحد گزارش دهد که برداشتن این گام ها را شورای حکام از ایران درخواست نموده است و می خواهد که مدیرکل تمام گزارش ها و قطعنامه های آژانس را که در این ارتباط به تصویب رسیده، به شورای امنیت گزارش نماید.

۳. ابراز نگرانی جدی می کند که آژانس هنوز در موقعیتی نیست که برخی موارد مهم مربوطه به برنامه هسته ای ایران از جمله این واقعیت که ایران سندی را درخصوص تولید نیمکره های فلزی اورانیوم در اختیار دارد که براساس گزارش دبیرخانه، این فرایند مربوط به تولید قطعات سلاح های هسته ای است، روشن سازی کند و با توجه به این که تصمیم به مهروموم کردن این سند توسط آژانس یک اقدام مثبت است، از ایران می خواهد این سند را همچنان در مهروموم آژانس نگهدارد و نسخه کاملی از آن را به آژانس ارائه نماید.

۴. عمیقاً اظهار تأسف می نماید که به رغم درخواست های مکرر شورای حکام برای ادامه تعلیق تمامی فعالیت های مربوط به غنی سازی و بازفرآوری که شورا آن را درجهت حل و فصل موارد باقی مانده ضروری اعلام کرد است، ایران فعالیت های تبدیل اورانیوم را در مورخ ۸ اوت ۲۰۰۵ در تأسیسات اصفهان مجدداً آغاز کرده و گام هایی درجهت از سرگیری فعالیت های غنی سازی در تاریخ ۱۰ ژانویه ۲۰۰۶ برداشته است.

۵. از ایران می خواهد درک نماید که نسبت به نیت آن در تلاش برای توسعه قابلیت تولید مواد شکافت پذیر با توجه به پیشینه ایران در زمینه پادمان همان گونه که در قطعنامه های پیشین به آن اشاره شده و موضوعات باقی مانده، فقدان اعتماد وجود دارد؛ و همچنین در موضع خود پیرامون اقدامات اعتمادساز که داوطلبانه و به لحاظ حقوقی غیرالزام آور بوده تجدید نظر نماید و یک رویکرد سازنده را در ارتباط با مذاکرات که می تواند به افزایش اعتماد منجر شود، اتخاذ نماید.

۶. از ایران می خواهد همکاری کامل و فوری خود را با آژانس که مدیرکل آن را اجتناب ناپذیر و دیرهنگام دانسته و به ویژه کمک به آژانس در روشن سازی فعالیت های احتمالی که می توانسته ابعاد هسته ای نظامی داشته باشد، ادامه دهد.
۷. تأکید می نماید که فعالیت آژانس در زمینه راستی آزمایی اظهارنامه های ایران در جریان است و از مدیرکل می خواهد به تلاش های خود در زمینه اجرای موافقت نامه پادمان آژانس درمورد ایران و اجرای پروتکل الحاقی تا زمان لازم الاجراء شدن آن با نظر داشت به تأمین تضمین های معتبر درخصوص عدم وجود مواد و فعالیت های اظهارنشده هسته ای در ایران و پیگیری اقدامات شفاف ساز اضافی مورد نیاز برای آژانس جهت حل و فصل مسائل باقی مانده و بازسازی پیشینه و ماهیت ابعاد فعالیت های هسته ای، ایران ادامه دهد.
۸. از مدیرکل می خواهد اجرای این قطعنامه و قطعنامه های پیشین را به نشست بعدی شورا جهت اطلاع و توجه اعضای آن و بلافاصله پس از آن گزارش مزبور را به همراه هر قطعنامه از نشست ماه مارس شورای حکام، به شورای امنیت ارسال نماید.
۹. تصمیم می گیرد که موضوع همچنان در دستورکار باشد.

۶. بیانیه جمهوری اسلامی ایران پس از قطعنامه شورای حکام^۱

آقای رئیس

لازم است مراتب اعتراض و تأسف عمیق دولت جمهوری اسلامی ایران را به خاطر اتخاذ تصمیم شتاب زده و ناپخته شورای حکام که وظیفه دفاع از حقوق کشورهای عضو را به موجب مفاد اساسنامه آژانس به ویژه حقوق کشورهای غیرعضو در شورا برعهده دارد، اعلام نمایم. همچنین لازم می دانم مراتب قدردانی خالصانه ملت و دولت ایران را از دولت های ونزوئلا، کوبا و سوریه به خاطر مخالفت با این تصمیم عجولانه و ناعادلانه شورا که روز جاری اتخاذ شد، اعلام نمایم.

لازم است توجه شما را به تحولات زیر در جریان نشست روز جاری شورای حکام جلب نمایم. پس از اظهارات بیان شده در روز نخست، نمایندگان سه کشور اروپایی یک نسخه از پیش نویس قطعنامه خود را به رئیس نم ارائه و اعلام نمودند که سه کشور اروپایی (EU۳) تصمیم به اجماع و اتفاق نظر گرفته اند. از این رو، آماده اند ضمن دریافت نقطه نظرات اعضای نم، آن را مورد توجه جدی قرار دهند. هیئت جمهوری اسلامی و برخی از دیگر اعضای نم با یادآوری تجارب تلخ سه سال گذشته که طی آن آمریکا و سه کشور اروپایی پیش نویس قطعنامه را در آخرین لحظات به نم دادند تا مورد توجه قرار دهد، اما پس از ادای توضیحات فشرده و تلاش صادقانه گروه نم در جهت تدوین یک قطعنامه اجماعی سه کشور اروپایی اعلام کردند که قصد ندارند تغییرات عمده در قطعنامه ایجاد کنند. این کشورها فقط برخی اصلاحات ویرایشی انجام دادند و اعلام داشتند یا قطعنامه را بپذیرید یا آن را رها کنید!

با وجود اعتراض جدی ما به برگزاری نشست فوق العاده شورای حکام که فاقد هرگونه توجیه فنی و حقوقی فوری به واسطه آن که هنوز گزارش مدیرکل ارائه نشده است بود، هیئت جمهوری اسلامی در رایزنی با سایر اعضای آژانس تدوین یک قطعنامه پیشنهادی را ارائه داد. سپس پیش نویس این قطعنامه توسط گروه کاری نم تهیه گردید.

---

^۱ این بیانیه توسط علی اصغر سلطانی، سفیر و نماینده جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان های بین المللی در وین قرائت شده است.

برخی از اعضای نم بر این باور بودند که EU³ روند اقدامات قبلی خود را که رویکرد یا "قطعنامه را بپذیرید یا آن را رها کنید" دنبال نخواهد کرد، بلکه به جای آن آماده است تا پیرامون نگرانی های جدی گروه نم که نمایندگی بیش از ۱۰۰ عضو آژانس را به عهده دارد همکاری نمایند. هیئت جمهوری اسلامی و بسیاری از دیگر اعضای نم به منظور ایجاد فرصت برای محک زدن اراده سیاسی EU³ و به واسطه روح همکاری، توافق کردند که به رایزنی و تبال توصیه های لازم در این زمینه بپردازند. پس از رایزنی های فشرده به منظور نشان دادن حسن نیت در حصول به اجماع، تنها چند تغییر و اصلاحیه به سه کشور اروپایی پیشنهاد شد. اما با کمال تأسف EU³ با مطرح نمودن قطعنامه پیشنهادی خود اعلام کردند که نمی توانند در این قطعنامه به سبب آن که توسط وزرای مربوط به تصویب رسیده، تغییری ایجاد نمایند!!

مردم تمام جهان به ویژه کشورهای درحال توسعه کاملاً درحال رصد کردن یک تحول تاریخی هستند که قطعاً خالی از تبعات منطقه ای و جهانی نخواهد بود و در انتظار اقدام سریع و بخردانه شورا در جهت تضمین صلح و رفاه برای همه هستند. اما وزرای سه کشور اروپایی و آمریکا وقت ندارند درخواست کشورهای عضو گروه نم را که نمایندگی جمعیت تقریباً تمام جهان را به عهده دارند، مورد توجه قرار دهند. آیا این رویکرد و تحقیر بیش از این، قابل هضم و تحمل است؟

هیئت جمهوری اسلامی ایران درخواست خواهد نمود قطعنامه پیشنهادی گروه نم را که انتظار می رود جهت اثبات حسن نیت تقریباً تمام کشورهای عضو مبنی بر اتخاذ یک روند مثبت و سازنده به جای پیمودن مسیر تنش و مقابله که سه کشور اروپایی و آمریکا آن را تحمیل کرده و یک بار دیگر روح اساسنامه وین را درهم شکسته اند، توزیع و در اسناد آژانس ثبت و ضبط شود.

اشتباه تاریخی صورت گرفته امروز توسط گروهی از کشورها، تبعات و پیام هایی برای جامعه بین المللی دارد که در ذیل تنها به مواردی چند اشاره می شود. جمهوری اسلامی ایران به دلایل زیر جریمه می شود:

- ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، از ان.پی.تی خارج نشد.
- ایران طی ۳ دهه گذشته به طور کامل با آژانس همکاری نموده و به طور مستمر در معرض بازرسی های آژانس بوده است.

- ایران تنها کشور عضو بود که در دهه ۸۰ میلادی اجازه دسترسی کامل را به تیمی از بازرسان آژانس به سرپرستی معاون مدیرکل آن داد تا تمام تأسیساتی را که حتی زیر پوشش پادمان آژانس نبودند، به منظور اثبات این نکته که فعالیت های هسته ای ایران صرفاً در مقاصد صلح آمیز است بازرسی نمایند.
- ایران از آژانس جهت بازدید از تأسیسات تبدیل اورانیوم (یو.سی.اف) در اصفهان در سال ۲۰۰۰ یعنی چهارسال زودتر از آن چه که به لحاظ قانونی ملزم بود بر اساس سند INFCIRC/۱۵۳ مراتب را به آژانس اطلاع دهد، دعوت نمود.
- ایران از دکتر البرادعی و بازرسان آژانس در سال ۲۰۰۳، زمانی که ایران به دلیل عدم اجرای پروتکل الحاقی و حتی ترتیبات فرعی جدید در آن زمان ملزم به اطلاع رسانی به آژانس در این زمینه نبود، دعوت کرد از تأسیسات غنی سازی در نطنز بازدید به عمل آورند.
- برپایه مذاکرات اکتبر ۲۰۰۳ در تهران، جمهوری اسلامی ایران با اعتماد به سه کشور اروپایی (EU۳)، فرصتی را در اختیار آژانس قرار داد تا با انجام کارهای فنی خود به اثبات برساند که آلودگی ذرات اورانیوم، منشأ خارجی دارد و ایران تصور کرد با تعلیق داوطلبانه فعالیت های غنی سازی اش پرونده کشور در شورای حکام به زودی مختومه خواهد شد.
- براساس تضمین های داده شده به ایران، این کشور به سه کشور اروپایی اعتماد کرد و دامنه تعلیق را تا ساخت قطعات سانتریفیوژها نیز گسترش داد.
- برپایه تضمین های سه کشور اروپایی مطابق توافق نامه پاریس، ایران تصمیم گرفت دامنه تعلیق خود را تا فعالیت های یو.سی.اف و نیز فعالیت های مربوط به تحقیق و توسعه مشروط بر آن که پس از چندماه موضوع ایران از دستور کار شورای حکام خارج شود، گسترش دهد.
- ایران تصمیم گرفت پروتکل الحاقی را قبل از تصویب در پارلمان، به طور داوطلبانه به اجراء درآورد. ایران تنها کشوری بود که این کار را انجام داد.
- رئیس جمهوری اسلامی ایران، شرکت های خصوصی و دولتی دیگر کشورها را به فعالیت مشترک در زمینه پروژه غنی سازی در ایران دعوت

کرد که با این اقدام، درب های حساس ترین تأسیسات ایران بر روی تمام جهان باز می شود و این درواقع یک اقدام منحصر به فرد و فوق العاده در زمینه شفافیت و اعتمادسازی است که تاکنون وجود داشته است.

در خاتمه، مایلم موارد زیر را اعلام نمایم:

- این مناقشه بین جامعه بین المللی و ایران نیست، چرا که بیش از ۱۰۰ کشور عضو جنبش عدم تعهد (نم) مخالف این تصمیم یعنی خروج این مسئله از چارچوب آژانس و احاله آن به شورای امنیت سازمان ملل هستند.

- این قطعنامه کاملاً سیاسی است، زیرا فاقد مبنای حقوقی یا فنی است.

- روند دیپلماسی از سوی برخی کشورهای خاص متوقف شده و مشخص نیست که پس از این تصمیم، این روند چگونه و چه موقع می تواند به جایگاه اولیه خود بازگردد.

- جمهوری اسلامی ایران بلافاصله پس از ارجاع موضوع به شورای امنیت، ناگزیر است قانون مصوب پارلمان در سال ۲۰۰۵ مبنی بر تعلیق تمامی اقدامات داوطلبانه خود را به مرحله اجراء درآورد .

وقایع متعددی که در بالا به آن ها اشاره شد، برای قضاوت جامعه بین المللی و نسل آینده کافی خواهد بود. درخواست می نمایم این توضیحات و سایر موارد منضم به آن، در اسناد آژانس ثبت و ضبط گردد.